

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1348/25
5.6.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Весне Филиповић, председника већа, Весне Дамјановић и Весне Павловић-Нинковић чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Александра Бевења, адвокат из Београда, ул. Маљенска бр. 3/12, са адресом за пријем поште ул.Цетињска бр. 4, стан 3, против туженог Јавног предузећа за управљање јавним путевима града Београда “Путеви Београда”, са седиштем у Београду, ул. Двадесетседмог марта бр. 43-45, адреса за пријем поште Жоржа Клеменсоа бр. 19, ради накнаде штете, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 4882/22 од 14.11.2024. године, у седници већа одржаној дана 5.6.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 4882/22 од 14.11.2024. године, у делу става првог изреке којим је обавезан тужени Јавно предузеће за управљање јавним путевима града Београда “Путеви Београда” да тужилји АА из ... на име накнаде нематеријалне штете исплати за претрпљене физичке болове износ од 200.000,00 динара и за претрпљени страх износ од 150.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 14.11.2024. године па до исплате.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 4882/22 од 14.11.2024. године у преосталом делу става првог изреке, тако што се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев тужиље АА којим је тражила да се обавезе тужени Јавно предузеће за управљање јавним путевима града Београда “Путеви Београда” да јој на име накнаде нематеријалне штете услед претрпљених физичких болова исплати износ од још 200.000 динара, преко досуђених 200.000,00 динара, те на име претрпљеног страха износ од још 150.000,00 динара, преко досуђених 150.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 14.11.2024. године па до исплате.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима парничног поступка садржано у

ставу трећем изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 4882/22 од 14.11.2024. године, тако што се обавезује тужени да тужилји на име трошкова парничног поступка исплати износ од 212.100,00 динара, у року од 15 дана по пријему писменог отправака пресуде.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужилје па је обавезан тужени Јавно предузеће за управљање јавним путевима града Београда “Путеви Београда” да тужилји АА из ... исплати на име накнаде нематеријалне штете износ од 400.000,00 динара на име претрпљених физичких болова, те износ од 300.000,00 динара на име претрпљеног страха, све са законском затезном каматом од 14.11.2024. године као дана пресуђења до коначне исплате, у року од 15 дана од дана пријема пресуде под претњом принудног извршења.

Ставом другим изреке је одбијен као неоснован тужбени захтев тужилје у делу у коме је тражила да се обавезе тужени да тужилји на име накнаде нематеријалне штете исплати још износ од 200.000,00 динара на име претрпљених физичких болова и износ од 300.000,00 динара на име претрпљеног страха, све са законском затезном каматом почев од дана пресуђења, 14.11.2024. године па до коначне исплате.

Ставом трећим изреке је обавезан тужени да тужилји исплати на име трошкова парничног поступка износ од 296.600,00 динара, у року од 15 дана од пријема овереног преписа пресуде.

Против наведене пресуде, жалбу је благовремено изјавио тужени, побијајући је у ставовима првом и трећем изреке, из свих законом предвиђених разлога.

Испитујући правилност ожалбене пресуде у побијаном делу у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку - ЗПП (Службени гласник РС” бр.72/11 са изменама и допунама), Апелациони суд је оценио да је жалба туженог делимично основана.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности, нити је учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП на коју жалба туженог посебно указује, јер првостепена пресуда садржи јасне, потпуне и непротивречне разлоге о чињеницама важним за пресуђење који нису у супротности са садржином изведених доказа, изрека пресуде је јасна и непротивречна разлозима датим у образложењу, како у односу на чињеничне закључке, тако и примењене прописе.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 13.11.2019. године тужилја се као пешак кретала улицом Нићифора Нинковића у Београду, када је наишла на низ аутомобил који су били паркирани на тротоару те улице. Како није могла да прође тротоаром поред паркираних аутомобила, тужилја је изашла на улицу како би их заобишла, којом приликом је пала. На коловозу се на том месту у висини броја 96,

налази рупа, која је услед јесењег лишћа била прекривена лишћем, па је тужиља пропала кроз то удубљење. На лице места се појавила ББ, жена која је стајала на прозору свог стана и која је приметила тужиљу да је упала у рупу, као и неки дечко колима што је пролазио, па су позвали сина тужиље који је са својим другом дошао по тужиљу и одвезао је на клинику Бањица, па на ВМА који је дежуран. Тужиља је том приликом претрпела тешку телесну повреду у виду прелома дисталног краја оба радијуса – прелом оба ручна зглоба, па јој је постављена подлактична обострана гипс имобилизација. Од тренутка повређивања, па у наредних сат времена је трпела болове јаког интензитета, у наредних шест недеља болове средњег интензитета и још месец дана лаког интензитета, те је процењено да је код тужиље заостало умањење ОЖА од 10% које се огледа у смањењу покретљивости левог ручног зглоба лаког степена. Тужиља је трпела примарни страх приликом повређивања који је био високог интензитета и трајао је један минут, затим секундарни страх високог интензитета који је трајао око шест сати, који је прешао у секундарни страх средњег интензитета у трајању око три дана, потом ниског интензитета у трајању од око 60 дана.

Тужени ЈП "Путеви Београда" и ЈКП Београд пут су закључили уговор дана 21.02.2020. године, којим су уговорили извођење радова на обављању комуналне делатности одржавања улица и општинских путева на територији града Београда у периоду од 01.03.2020. до 28.02.2021. године, те уговорили да је обавеза ЈП "Путеви Београда" да између осталог врши стручни надзор над извођењем радова и то преко овлашћених лица, као и да ће надзорни орган ЈП "Путеви Београда" вршити контролу и проверу квалитета изведених радова и примене прописа, стандарда и техничких норматива, пратити рокове извођења радова и вршење других послова у складу са прописима. Тим уговором је прописано и то да је ЈКП Београд пут дужан да врши дневне прегледе улица и општинских путева, те да изврши обилазак целокупне мреже улица и општинских путева на територији града Београда.

Доносећи првостепену пресуду, првостепени суд је закључио да је тужени одговоран за проузроковану штету тужиљи, сходно члановима 2, 9, 10 став 4 и 5 и члана 68 Закона о путевима, те члана 8 став 2 тачка 2 Закона о главном граду, одредбом члана 2, 3 и 4 Закона о комуналним делатностима, члана 25 Статута града Београда, те члана 2, 3, 4 став 3 тачка 1 и члана 5 Одлуке о оснивању јавног предузећа за управљање јавним путевима града Београда, као и чл. 155, 184 и 189 став 3 Закона о облигационим односима - ЗОО, обзиром да је тужени пропустио да изврши своје законом успостављене обавезе у виду пропуштања вршења послова у његовој делатности, те како је тужиља претрпела нематеријалну штету услед пропуста туженог у предузимању радова на поправци, обнављању делова коловоза и необезбеђивању несметаног кретања пешака, то је првостепени суд обавезао туженог да исту накнади тужиљи. Висину накнаде нематеријалне штете, првостепени суд је одмерио применом члана 200 ЗОО, те је нашао да тужиљи припада накнада за претрпљене физичке болове у износу од 400.000,00 динара, те за претрпљени страх у износу од 300.000,00 динара. Поред тога, првостепени суд је оценио да нема доприноса тужиље настанку штету, налазећи да због слабог осветљења и опалог лишћа који је покрио рупу, тужиља није могла исту приметити, а имајући у виду чињеницу да су тротоари у тој улици уски и да при паркирању аутомобила не остаје простора да се пешаци њима крећу, па је тужиља била принуђена да заобиђе аутомобиле и да се креће на улици.

По мишљењу Апелационог суда, правилна је одлука суда којом је обавезао туженог да накнади штету тужили, у виду претрпљених физичких болова и страха. Апелациони суд прихвата изложену правну аргументацију првостепеног суда, који је за своју одлуку дао јасне и потпуне разлоге, које прихвата и овај суд.

Супротно жалбеним наводима туженог, правилно је првостепени суд утврдио да је тужени пасивно легитимисан у овој правној ствари и одговоран за штету, коју је тужила претрпела критичном приликом. Наиме, одредбом члана 184 Закона о облигационим односима је прописано да предузећа и друга правна лица која врше комуналну или другу сличну делатност од општег интереса одговарају за штету ако без оправданог разлога обуставе или нередовно врше своју услугу. Одредбом члана 9 Закона о путевима је прописано да је управљање јавним путевима делатност од општег интереса, те да управљање јавним путевима обухвата између осталог, планирање, пројектовање, изградњу, реконструкцију, одржавање и заштиту јавног пута. Одредбом члана 8 став 2 тачка 2 Закона о главном граду је прописано да град Београд, поред надлежности из става 1 овог члана, на својој територији у складу са законом уређује и обезбеђује обављање послова који се односе на изградњу, реконструкцију, одржавање и управљање општинским и некатегорисаним путевима, улицама, као и државним путевима, осим аутопута и оснива јавно предузеће за обављање делатности управљања државним путевима који су у надлежности града Београда.

Одредбом члана 2 став 3 Закона о комуналним делатностима је прописано да су комуналне делатности, између осталог и одржавање улица и путева, а чланом 3 истог закона је прописано да ове комуналне делатности у градовима и другим насељима обухватају извођење радова којима се обезбеђује несметано и безбедно одвијање саобраћаја и чува и унапређује употребна вредност улица, путева, тргова, платова и сл. Одредбом члана 2 Одлуке о оснивању јавног предузећа за управљање јавним путевима града Београда је прописано да је оснивач јавног предузећа за управљање јавним путевима града Београда, као делатности од општег интереса град Београд, док је чланом 3 ове Одлуке прописано да Јавно предузеће послује под именом Јавно предузеће за управљање јавним путевима града Београда “Путеви Београда”. Делатност у смислу цитиране одредбе, обухвата организовање и обављање стручних послова на изградњи, реконструкцији, одржавању и заштити јавних путева града Београда. Јавно предузеће је сходно одредби члана 5 став 1 тачка 1 дужно да организује свој рад и пословање на начин којим се обезбеђује трајно и несметано обављање делатности од општег интереса за град Београд, те непрекидно и квалитетно управљање и заштиту путева којим управља и да обезбеди несметано и безбедно одвијање саобраћаја на њима.

Имајући у виду цитиране законске одредбе, јасно произилази да је тужени, као јавно комунално предузеће основано од стране града Београда, био у обавези да обезбеди трајно, непрекидно и квалитетно одржавање и заштиту јавног пута и да обезбеди несметано и безбедно одвијање саобраћаја на њему, те да сноси одговорност за штету која настане због пропуштања обављања радова и послова у његовој делатности, па је стога правилно првостепени суд утврдио узрочно последичну везу између настале штете тужиле и пропуста туженог у обављању своје делатности, јер се ради о оштећењу коловоза - пута за чије је одржавање надлежан, а које је у директној последичној вези са падом тужиле и штетним последицама услед истог. Ради се о

законској обавези туженог која се не може искључити уговором, на који се позива тужени током поступка и у жалби, јер уговор туженог са ЈКП Београд пут не ослобађа туженог одговорности за штету. Одговорност туженог коме је поверено управљање јавним путевима има свој основ у закону, па се таква одговорност не може искључити закључењем уговора са трећим лицима, како то неосновано тврди тужени у жалби, већ може водити евентуалној солидарној одговорности.

С тим у вези, неосновани су наводи жалбе туженог којима се указује да првостепени суд није утврдио тачно место догађаја и прави узрок пада тужиле, што је од битног значаја за одлуку о приговору пасивне легитимације. Првостепени суд је, по налажењу овог суда, правилно оценио изведене доказе, појединачно и у међусобној вези, а затим на основу резултата целокупног поступка (чл. 8 ЗПП) дао јасне разлоге које чињенице сматра доказаним. Стога се не доводи у сумњу правилност утврђеног чињеничног стања до којег је првостепени суд дошао на основу слободног судијског уверења, савесном и брижљивом оценом свих доказа појединачно и у међусобној вези. Наиме, да се тужилца повредила на начин као што тврди у тужби, утврђено је најпре из исказа саме тужилце и сведока очевица ББ, као и сведока ВВ, које је првостепени суд правилно ценио и поклонио им пуну веру, налазећи да су јасни, искрени и дати на уверљив начин, те међусобно сагласни како у погледу времена, места и начина одигравања критичног догађаја, односно да се тужилца налазила у улици Нићифора Нинковића и да је испред кућног броја 96, морала да настави своје кретање на коловозу, услед паркираних аутомобила на тротоару, тако и у погледу околности везаних за повређивање тужилце, односно да је тужилца на том месту, заобилазећи паркиране аутомобиле, упала у рупу на путу, прекривену лишћем, којом приликом јој је притекла у помоћ овде сведок ББ, која је видела тужилцу са прозора свог стана и који сведок, супротно жалбеним наводима, експлицитно и детаљно у свом исказу наводи да се тужилца повредила испред броја 96... Да се ради о рупи – оштећењу на путу, која је била покривена лишћем, те слабо видљива услед лошег осветљења, потврдио је и сведок ВВ, син тужилце, који се убрзо појавио на лицу места и одвезао тужилцу код доктора, ради санирања настале повреде.

Када се напред утврђене чињенице доведу у међусобну везу са приложеним писаним доказима и медицинском документацијом, тужилца је несумњиво доказала постојање узрочно последичне везе између пропуста туженог да обавља своју делатност на одржавању путева, и настале штете – њеног повређивања у виду тешке телесне повреде, па код наведеног, правилно првостепени суд закључује да није од утицаја извештај Института за путеве а.д. Београд и достављене фотографије туженог, будући да на истима не постоји датум и време њиховог сачињавања, што је од значаја за временску подударност фотографија и штетног догађаја, нити је тужени, обзиром на утврђено чињеничног стање, доказао да се исте односе на тачно место где је тужилца пала. Стога је тужени пасивно легитимисан у овој правној ствари и дужан да накнади нематеријалну штету тужилци.

Нису основани наводи жалбе туженог којима се указује да је првостепени суд пропустио да утврди допринос тужилце настанку штете, обзиром да је првостепени суд ценио понашање тужилце критичном приликом, те правилно нашао да не постоји допринос тужилце настанку штете, дајући за своју одлуку јасне, уверљиве и аргументоване разлоге. И по налажењу овог суда, а имајући у виду све околности

конкретног случаја, да се тужиља повредила на улици, обзиром да је услед паркираних аутомобила на тротору била принуђена да ступи на коловоз како би наставила своје кретање, те да се на улици налазило оштећење у виду удубљења - рупе, које је било прекривено лишћем и слабо уочљиво услед лошег осветљења, јасно произилази да у оваквој ситуацији не може постојати допринос тужиље, а још мање потпуни допринос на шта тужени неосновано указује у жалби, те да се по самој природи и логици ствари не може очекивати да тужиља као пешак прелази "унакрсно" са једне стране улице на другу кад би наишла на аутомобил на тротоару, због чега је правилно првостепени суд нашао да је тужиља у свему поступала са пажњом просечног човека која се захтева у датој ситуацији, због чега нема ни њеног доприноса насталој штети.

Како је несумњиво утврђено да је тужиља том приликом претрпела штету у виду прелома оба ручна зглоба, што представља тешку телесну повреду и услед повређивања трпела физичке болове и страх, правилно је првостепени суд обавезао туженог да накнади тужиљи претрпљену штету. Међутим, у погледу досуђене висине накнаде за ове видове тражене штете, основано се жалбом туженог побија правилност примене материјалног права и то одредбе члана 200 Закона о облигационим односима, јер према оцени Апелационог суда износи од 400.000 динара на име претрпљених физичких болова и 300.000 динара на име претрпљеног страха не представљају правичне износе накнаде претрпљене штете.

Наиме, одредбом члана 200 ЗОО, висина накнаде нематеријалне штете се утврђује оценом значаја повређеног добра и циљем накнаде, пазећи при томе да се накнадом не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом. Полазећи од свих околности конкретног случаја (објективних и субјективних) које утичу на одређивање правичне новчане накнаде, а нарочито од налаза и мишљења судских вештака др Александра Којића и др Зорана Ђурића из којих је несумњиво утврђено трајање и интензитет физичких болова и претрпљеног страха, те водећи рачуна о значају повређеног добра, као и чињеници да би досуђени износ требало да представља правичну накнаду која се као облик отклањања штетних последица састоји у исплати суме новца као сатисфакцији за претрпљену неимовинску штету да би се код тужиље као оштећеног лица успоставила нарушена психичка равнотежа, овај суд налази да правична накнада на име претрпљених физичких болова износи 200.000,00 динара те на претрпљеног страха 150.000,00 динара, сматрајући да су наведени износи довољна сатисфакција којима ће тужиља себи приуштити неко задовољство, којим би на неки начин компензовала нематеријалну штету коју је претрпела.

Досудом већег износа накнаде који се тужбеним захтевом потражује не би се остварила сврха новчане накнаде нематеријалне штете, а то је да се оштећеном лицу пружи одговарајућа сатисфакција према значају повређеног добра и тежини повреде, већ би се поговало недозвољеним циљевима. Стога је овај суд, обзиром на све околности конкретног случаја, потврдио првостепену пресуду у делу става првог изреке којим је усвојен тужбени захтев тужиље за износ од 200.000,00 динара за претрпљене физичке болове и за износ од 150.000,00 динара за претрпљени страх, са траженом законском затезном каматом почев од дана пресуђења у смислу члана 277 ЗОО, док је у преосталом делу става првог изреке, до досуђених 400.000,00 динара за физичке болове односно до досуђених 300.000,00 динара за претрпљених страх, одбио тужбени захтев као неоснован са припадајућом каматом и у том делу преиначио првостепену пресуду.

Цењени су и други наводи туженог које је истицао у жалби, али како нису од значаја и не могу довести до другачије одлуке у овој правној ствари, то нису ни посебно образлагани сходно овлашћењу из одредбе члана 396 став 1 ЗПП.

Са свега наведеног, а на основу одредбе члана 390 и 394 тачка 4 ЗПП, одлучено је као у ставу првом и другом изреке ове пресуде.

Преиначењем одлуке о главној ствари, преиначена је и одлука о трошковима парничног поступка, па су тужилји сходно укупном успеху у спору применом чл. 153 и 154 ЗПП према опредељеном захтеву за накнаду трошкова признати потребни и оправдани трошкови за вођење спора и то за састав тужбе и три образложена поднеска износ од по 13.500,00 динара, за заступање тужилје од стране пуномоћника адвоката на четири одржана рочишта износ од по 18.000,00 динара, за приступ пуномоћника на два неодржана рочишта износ од по 11.250,00 динара, на име два вештачења износ од 30.000 динара, као и на име судске таксе на тужбу и одлуку износ од по 16.800,00 динара, све по АТ важећој у време пресуђења (сходно успеху у спору, за вредност предмета спора од 45.000 до 750.000 динара) и Таксној тарифи, па је применом члана 401 тачка 3 Закона о парничном поступку одлучено као ставом трећим изреке ове другостепене одлуке.

**Председник већа-судија
Весна Филиповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић